

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ซาบซึ้งในหทัย [16]
ตอน ทำไมคฤหัสถ์ควรศึกษาพระวินัย ๓

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ ซาบซึ้งในหทัย [16] ตอน ทำไมคฤหัสถ์ควรศึกษาพระวินัย ๓

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

ใน ๒ ตอนที่ผ่านมาของ ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ซาบซึ้งในหทัย หัวข้อ "ทำไมคฤหัสถ์ควรศึกษาพระวินัย" เป็นการนำความสนทนารวมจากการที่ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ เดินทางไปพักผ่อนและสนทนารวมกับกลุ่มสนทนารวมของคุณพองจันทร์ วอลซ และเพื่อน ที่จังหวัดกระบี่ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ มานำเสนอให้ทุกท่านได้อ่านและพิจารณา ทบทวน เพื่อความเข้าใจ ในอันที่จะเป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่กันและกันในหมู่ของพุทธบริษัท เพื่อความเจริญมั่นคงของพระพุทธศาสนาสืบไป

ในตอนนี้ ขอนำความการสนทนา ต่อเนื่องในเรื่องพระวินัยอีกตอนหนึ่ง ที่มีความ ไพเราะ ชัดเจน ควรแก่การเข้าใจให้ถูกต้อง เป็นอย่างยิ่ง เป็นความการสนทนาระหว่าง ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณพ หอมจันทร์ กับท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ มา นำเสนอให้ทุกท่านได้พิจารณาร่วมกัน เพื่อ ประโยชน์สูงสุดคือ "ความเข้าใจ" ครับ

ผศ.อรรณพ :

กราบท่านอาจารย์ครับ ขอสนทนาเรื่องการศึกษาศาสนะ พระวินัย ที่จะทำให้ทราบถึงความละเอียดของกิเลส ซึ่งปกติ ชีวิตของคฤหัสถ์จะไม่เห็นเลย เป็นอย่างไรครับท่าน อาจารย์

ท่านอาจารย์ :

เอาพระวินัยมาอ่านเป็นข้อ ๆ ทุกข้อ รู้ได้เลย

ผศ.อรรณพ :

ถ้าเป็นชีวิตคฤหัสถ์ ก็จะไม่ละเอียดลงไปในกิเลสแต่ละ...

ท่านอาจารย์ :

แน่นอน เพราะต้องรู้ว่า พระภิกษุคือผู้สงบ ก่อน แล้วก็ดู ชีวิตของคฤหัสถ์ สงบไหม? พระภิกษุหุงหาอาหารไม่ได้ สงบไหม? แล้วเวลาจะบริโภคอาหาร ต้องสงบด้วย ปัญญา คือ สามารถที่จะรู้ว่า มีชีวิตอยู่เพียงแค่ว่าบริโภค

ไม่ใช่เพื่อเหตุอื่น แล้วก็เห็นคุณของผู้ที่เขาทำความดีกับ
ตน เพราะเหตุว่า อาหารนั้นได้มาจากไหน? คฤหัสถ์ให้มา
ใช่ไหม? ทุกก้อนข้าว ทุกคำข้าว ทุกเมล็ดข้าว!!! เขาให้
เพื่อบูชาคุณความดี ใช่ไหม? หรือว่า อยู่ดี ๆ เขาก็เอามา
ให้? แต่เขาเห็นบาตร เห็นจีวร แล้วก็เห็นพฤติกรรมที่ว่า
ท่านได้สละอาคารบ้านเรือนแล้ว เขาให้!!!

...ถ้าภิกษุใด "เห็นคุณ" ต้องเป็นผู้ที่ทำความดี เพราะการ
ให้ของคฤหัสถ์ คฤหัสถ์ทำอย่างนี้ แล้วพระภิกษุควรจะทำ
อย่างไร? สนุกสนานเพลิดเพลิน แล้วก็มิเว็บไซต์ มีเฟซบุ๊ก
มีอะไร ๆ อย่างคฤหัสถ์หรือ? หรือว่า ชีวิตที่สงบนั้น ต้อง
เป็นชีวิตที่ไม่มีชีวิตอย่างคฤหัสถ์อีกต่อไปทุกประการ!!
แล้วก็ศึกษาธรรมะด้วย!!! เพื่อที่จะได้เข้าใจเพื่อประโยชน์
แก่การที่จะได้นำสิ่งซึ่งคฤหัสถ์ก็ต้องการ คือ ความเข้าใจ
ธรรมะ ไปให้คฤหัสถ์ได้รู้ ได้เข้าใจ ไม่ใช่ว่า นำสิ่งผิด ๆ ไป
(ให้) แล้วก็ทำลายพระศาสนา โดยการที่ว่า ต้องไปที่หนึ่ง
ที่ใด สำนักปฏิบัติ นั่ง ทำจิตให้สงบ นิ่ง ๆ ไม่ต้องไปที่อื่น
นั่นไม่ใช่คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย!!!

เพราะฉะนั้น การที่เราได้ให้คนได้เข้าใจถูก เราผิดหรือ?
เราหวังร้ายหรือ? ถ้าหวังร้ายเราจะให้เขาเข้าใจถูกทำไม?
แต่เนี่ย เพราะเห็นว่า อันตรายมาก จากการที่เป็นภิกษุแล้ว

ไม่ศึกษาธรรมะ ไม่ประพฤติ ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย ไม่รู้เลย!!! แต่คฤหัสถ์ยังรู้!!! แค่คฤหัสถ์อ่านพระวินัยก็รู้แล้ว!!! หยิบเล่มไหนมาก็เล่มนั้น...

ผศ.อรรณพ :

ที่พระองค์ท่านทรงแสดง หรือในอรรถกถา ว่าพระวินัย ลึกซึ้งโดยกิจแต่ละข้อของพระวินัย ซึ่งกิจแต่ละข้อของพระวินัยนี้ ก็จะสะท้อนให้เห็นถึงความละเอียดของกิจที่เป็นอกุศล ที่จะมีการประพฤติที่ไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะล่วงกรรมบท หรือไม่ล่วงกรรมบท คนที่ไม่สนใจในเรื่องของพระวินัย ทำไมถึงไม่สนใจที่จะฟังพระวินัย เพราะคิดว่าเป็นเรื่องของพระ เราไม่เกี่ยว อันนี้ ไม่ใช่คนในฆราวาสคนทั่ว ๆ ไป

ท่านอาจารย์ :

แต่เขาไม่คิดหรือ? ว่า คำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นประโยชน์ ที่คนที่สละอาศาร บ้านเรือน ออกบวชในเพศบรรพชิตต้องปฏิบัติตาม เพราะแสดงเจตนาที่จะสงบบจากอกุศล แต่ไม่ได้หมายความว่า แล้วคฤหัสถ์ไม่ต้องสงบบจากอกุศล!! ไม่ได้กล่าวอย่างนั้นเลย!!! คฤหัสถ์ฟังธรรมะทำไม? (ก็) เพื่อสงบบจากอกุศล!!!

เพราะฉะนั้น สิ่งใดซึ่งไม่สามารถจะประพฤติ ปฏิบัติอย่าง
บรรพชิต ละอาคารบ้านเรือน คฤหัสถ์ทำไม่ได้ แต่ทุกข้อ
ของพระบัญญัติที่คฤหัสถ์สามารถกระทำได้ จะกระทำ
ไหม? แต่เพราะไม่รู้ใช่ไหม? ไม่เห็นคุณของพระวินัยใช่
ไหม? ไม่เคยรู้ความละเอียดของพระวินัยใช่ไหม? ว่าถ้า
คฤหัสถ์นั้น สามารถที่จะเข้าใจความละเอียดนั้น เขาจะ
ประพฤติอย่างนั้น โดยไม่ต้องเป็นเพศบรรพชิต แล้วดี
ไหม? แล้วทำไมจะไม่รู้พระวินัย?

แต่เพราะไม่เห็นประโยชน์ ไม่เห็นคุณ ไม่เข้าใจ คิดว่า
ธรรมะเท่านั้น!!! แต่ความจริง ทุกอย่างเป็นธรรมะ พัง
แล้ว ก็ไม่รู้ ถ้าศึกษาหรือเข้าใจพระวินัยเพิ่มขึ้น ปัญญา
ก็จะละเอียดขึ้นอีก ในการที่จะเห็นความต่างกันของทั้ง ๒
เพศ ซึ่งหมายความว่าความต่างกันของกิเลสหลายระดับ
เป็นขั้น ๆ

ผศ.อรรณพ :

เมื่อเข้า ท่านอาจารย์พูดมาประโยคหนึ่ง แต่ไม่มีเวลา
สนทนา ก็คือ ถ้าไม่สนใจศึกษาธรรมะ มีหรือ? จะสนใจ
ศึกษาพระวินัย ท่านอาจารย์หมายความว่าอย่างไรครับ?

ท่านอาจารย์ : ก็เพราะเหตุว่า ทุกคนต้องการเข้าใจ "คำ" ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า "ทุกคำ" ไม่ใช่ว่า เว้นคำนี้ไม่เอา คำนั้นไม่เอา ไม่ใช่ของฉัน ของคนอื่น!!!

ผศ.อรรถนพ : ที่เรียนท่านอาจารย์ตรงนี้ ก็คือว่า คนที่มาฟังธรรมะแล้ว พวกเราที่มูลนิธิฯ นี่นะครับ เราก็รู้สึกที่เราให้ความสำคัญ ที่จะศึกษาพระสูตร พระอภิธรรม มากกว่า คือ ธรรมะ นะ นะครับ เพราะฉะนั้น ตรงนี้ต้องไม่จริง ใช่ไหม?

ท่านอาจารย์ : เดียวก่อน!! จิตมีกี่ดวง?

ผศ.อรรถนพ : ๘๙

ท่านอาจารย์ : เจตสิกมีเท่าไร?

ผศ.อรรถนพ : ๕๒

ท่านอาจารย์ : แล้วอย่างไร? เอาไปทำอะไร?

ผศ.อรรถนพ : รู้ไว้

ท่านอาจารย์ : รู้ไว้ทำอะไร?

ผศ.อรรถนพ : รู้ไว้ จะได้รู้ว่ารู้แล้ว (หัวเราะกันครืน!!)

ท่านอาจารย์ : อ้าว...แล้วกำลังรับประทานอาหาร จิตดวงไหน? กำลังทำ ผิดพระวินัย จิตดวงไหน? เรียนไปทำไม? ถ้าไม่รู้!!!

ผศ.อรรถนพ : นี่คือ ความสอดคล้องกันของทั้ง ๓ ปิฎก ท่านอาจารย์ ครับ เพราะฉะนั้น ถ้าท่านผู้ใด ยังไม่เห็นประโยชน์ของ พระวินัย ก็คือ เขายังไม่เข้าใจธรรมะ ใช่ไหม?

ท่านอาจารย์ : ผู้ใดไม่เห็นประโยชน์ของ "คำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า" ไม่ว่าจะเป็น "คำ" ที่เป็น พระวินัย พระสูตร หรือ พระ

อภิธรรม ผู้นั้น ไม่รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และไม่เห็น
คุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย ว่า "แต่ละคำ" เพื่อ
ใคร? คิดหรือ? ว่าเพื่อบรรพชิตเท่านั้น? ลองอ่านดูสิ จะ
เพื่อผู้ที่ได้เข้าใจหรือเปล่า? แล้วทำไมจะมุ่งมั่นไปที่พระ
อภิธรรม? ในเมื่อเดี๋ยวนี้ ก็เป็นอภิธรรม!!! พระวินัยก็เป็น
พระอภิธรรม ธรรมะก็เป็นอภิธรรม "อภิ" คือ ละเอียดยิ่ง
ลึกซึ้งยิ่ง

ผศ.อรรณพ :

เพราะฉะนั้น เมื่อมีตัวสภาพธรรมะ คือ จิต เจตสิก ที่เป็น
กุศลบ้าง อกุศลบ้าง จึงสามารถได้ประโยชน์จากพระวินัย
แต่ละประการ ที่จะสะท้อนให้เห็นว่า มีจิต เจตสิก ที่เป็น
กุศลหรืออกุศล แยกแยะ อย่างไร

ท่านอาจารย์ :

วันไหน เวลาไหน "คำ" ที่ฟัง ไม่ใช่พระธรรม แต่เป็นพระ
วินัย จะปลาบปลื้มไหม? ที่ได้ฟังคำนั้นด้วย!!! ไม่จำกัด
เฉพาะแค่คำในพระสูตรและพระอภิธรรม

ผศ.อรรณพ :

ปลาบปลื้มครับ ท่านอาจารย์ เพราะได้เห็นความละเอียด
ของสภาพธรรมะ ที่เป็นหิริโอตตปปะ กับ อหิริกะ
อโนตตปปะ ที่จะรักษาพระวินัยและไม่รักษาพระวินัย
ด้วยหิริโอตตปปะที่ละเอียด แล้วก็อหิริกะ อโนตตปปะ ที่
มีตั้งแต่ละเอียด ไปจนถึงหยาบ

ท่านอาจารย์ :

นี่คือ คุณของพระธรรมที่ทรงแสดงให้เห็นเข้าใจ ไม่ใช่เป็นตัวเราซึ่งเลือก เพื่อที่จะเป็นเรา แล้วก็ไม่เห็นคุณว่า พระวินัยแสดงไว้ทำไม? ไม่ใช่สำหรับเรา สำหรับพระภิกษุ รู้มากทำไม ก็รู้มากเพราะละเอียด ไซ้ไหม? แค่นี้รับเงินรับทองและถ้ารับไปแล้ว ทำอย่างไร? ทรงอนุเคราะห์ให้ภิกษุนั้นสามารถที่จะพ้นผิดจากการทำผิด แต่ต้องให้ถูกต้องตามพระวินัย ไม่ใช่ทำตามใจชอบ!!!

www.dhammadhome.com

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

